

Anul European al Căilor Ferate/Gări în care nu regreti dacă ai pierdut trenul: Madrid Atocha

25 martie 2021

Construită în secolul al XIX-lea sub îndrumarea unui arhitect spaniol care a colaborat cu Gustave Eiffel și modernizată de-a lungul timpului, actuala gară Atocha din Madrid este o adevărată "inimă de fier" ce pulsează în centrul capitalei spaniole. Gara, una dintre cele mai frumoase din Europa, se remarcă printr-o surpriză pentru călători - o imensă "oază" interioară -, dar și prin istoria sa, marcată de atentatele teroriste care au zdruncinat Madridul și lumea întreagă în urmă cu 17 ani, la 11 martie 2004.

Principala gară din capitala Spaniei a fost inaugurată la 9 februarie 1851, dată la care regina Isabela a II-a și anturajul său au plecat cu trenul pentru prima dată din această stație feroviară, la acea vreme o construcție simplă, cu peroane din lemn, denumită Estación del Mediodía, către localitatea Aranjuez, inaugurând astfel a doua linie ferată din Spania.

După ce clădirea a fost în mare parte distrusă într-un incendiu, în 1864, a fost reconstruită în stil Art Nouveau, conform unui proiect al arhitectului spaniol Alberto de Palacio Elissagne - care a colaborat cu renumitul Gustave Eiffel -, dar și după o concepție a inginerului francez Henri Saint-James. Acesta din urmă a fost inspirat de noul stil de construcție a clădirilor, care utiliza din ce în ce mai mult fierul datorită siguranței sporite, arhitectură pe care o admirase la Expoziția Universală din Paris din 1867. Gara reconstruită, cu denumirea actuală - Estación de Madrid Atocha -, a fost redeschisă în 1892.

La fel ca multe gări ridicate în secolul al XIX-lea în capitalele europene, Atocha a fost construită într-un stil având la bază fierul forjat, cu spații inundate de lumina naturală sub acoperișul gigantic din fier și sticlă, cu o înălțime de 27 de metri și o lungime de 157 de metri, ce îi oferă aspect de seră. De altfel, piesa de rezistență a gării impozante este interiorul său, unde se află o grădină tropicală, cu mii de plante naturale din sute de specii, inclusiv din America, Asia și Australia.

Gara a fost modernizată și extinsă în ultimele decenii, astfel încât clădirea să fie adaptată la vremurile moderne, conform unui proiect al arhitectului spaniol Rafael Moneo, laureat al premiului pentru arhitectură Pritzker Prize în 1996 și distins cu prestigioasa medalie regală de aur (Royal Gold Medal) din partea Institutului Regal al Arhitecților Britanici (RIBA), în 2003.

Foto: (c) Fernando Alvarado / EPA

Construcția actuală cuprinde, practic, trei gări în una: Puerta de Atocha, al cărei terminal deservește trenurile AVE de mare viteză, Atocha-Cercanías, un terminal pentru trenurile de navetiști și regionale, pe distanțe medii - cu o conexiune directă la rețeaua de metrou - și vechea gară, scoasă din funcțiune în 1992 și transformată radical. Vechea clădire a gării, care adăpostea terminalul inițial, a fost transformată în spațiu comercial, prevăzut cu magazine, cafenele și un club, fiind totodată locul în care se află grădina tropicală, ce se întinde pe 4.000 de metri pătrați. Până în anul 2018, "jungla" înconjurată de fier, sticlă și cărămidă, adăpostea și broaște țestoase în iaz, însă acestea au fost mutate pentru a fi protejate.

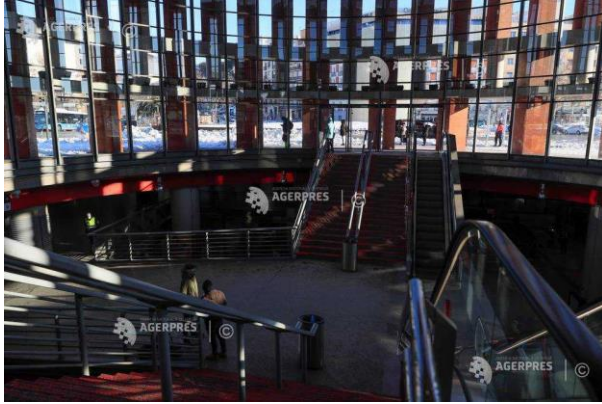

Foto: (c) Fernando Alvarado / EPA

Un cilindru de sticlă, cu înălțimea de 11 metri și diametrul de 9,5 metri, inaugurat în anul 2007 lângă gara Atocha, amintește de dimineața zilei de 11 martie 2004, când istoria complexului feroviar din capitala Spaniei a fost marcată pentru totdeauna de o serie de violente atacuri teroriste în urma cărora 191 de oameni și-au pierdut viața. Memorialul, inaugurat de fostul rege al Spaniei Juan Carlos și de regina Sofia, alături de premierul la acea vreme, Jose Luis Rodriguez Zapatero, adăpostește în spațiul său interior albastru, translucid, numele victimelor, dar și mii de mesaje de condoleanțe scrise după atentat și lăsate în gară de călători.

Foto: (c) CHEMA MOYA / EPA

Spania a adus luna aceasta un omagiu victimelor terorismului la împlinirea a 17 ani de la atacurile jihadiste de la Madrid, cele mai sângeroase din Europa. "Europenii trebuie să fie uniți și solidari în lupta împotriva terorismului, de oriunde ar veni", a declarat cu această ocazie actualul rege al Spaniei, Felipe al VI-lea, care a prezidat ceremonia care a avut loc în grădinile Palatului Regal din capitala Spaniei.

Mai multe trenuri, inclusiv din gara Atocha, au fost aruncate în aer la 11 martie 2004 în urma exploziilor simultane a unor bombe încărcate în rucsacuri și plasate în vagoane. Comise de militanți care susțin că au acționat în numele rețelei Al-Qaida din cauza participării Spaniei la coaliția militară care invadase Irakul anul anterior, atentatele s-au soldat cu circa 2.000 de răniți și 191 de morți, printre care s-au numărat 16 români.

Anul European al Căilor Ferate 2021 este o inițiativă propusă de Comisia Europeană în luna martie 2020 și adoptată de Parlamentul European și de Consiliu în decembrie același an, ca parte din eforturile UE de implementare a Pactului verde european, ce va permite economiei blocului să devină durabilă prin realizarea neutralității climatice până în 2050.

Foto: (c) Mariscal / EPA

În UE transportul feroviar produce sub 0,5 % din emisiile de gaze cu efect de seră generate de transporturi, reprezentând una dintre cele mai durabile forme de transport de marfă și de călători. Printre alte beneficii, căile ferate sunt, de asemenea, excepțional de sigure și conectează oameni și întreprinderi din întreaga UE prin intermediul rețelei transeuropene de transport (TEN-T). În pofida acestor avantaje, numai aproximativ 7 % dintre călători și 11 % din volumul de mărfuri circulă pe calea ferată, semnalează Comisia Europeană.

Anul European al Căilor Ferate are drept scop să promoveze transportul feroviar ca mod de transport durabil, inovator și sigur. "Mobilitatea noastră viitoare trebuie să fie durabilă, sigură, confortabilă și accesibilă din punct de vedere financiar. Transportul feroviar ne oferă toate acestea și chiar mai mult! Anul European al Căilor Ferate ne dă posibilitatea de a redescoperi acest mod de transport", a declarat Adina Vălean, comisarul european pentru transporturi, citată într-un comunicat al Comisiei Europene.

Pentru această inițiativă a fost ales 2021 pentru că va fi primul an complet în care normele convenite în cadrul celui de al patrulea pachet feroviar (finalizarea spațiului feroviar unic european) vor fi puse în aplicare în întreaga UE. De asemenea, 2021 marchează mai multe aniversări importante pentru transportul feroviar: cea de a 20-a aniversare a primului pachet feroviar, cea de a 175-a aniversare a primei legături feroviare dintre două capitale ale UE (Paris-Bruxelles), precum și 40 ani de TGV (tren de mare viteză) și 30 ani de ICE (Intercity-Express). Festivalul internațional de artă EUROPALIA a ales căile ferate ca temă pentru 2021.

Sursa foto din deschidere: www.e-architect.com

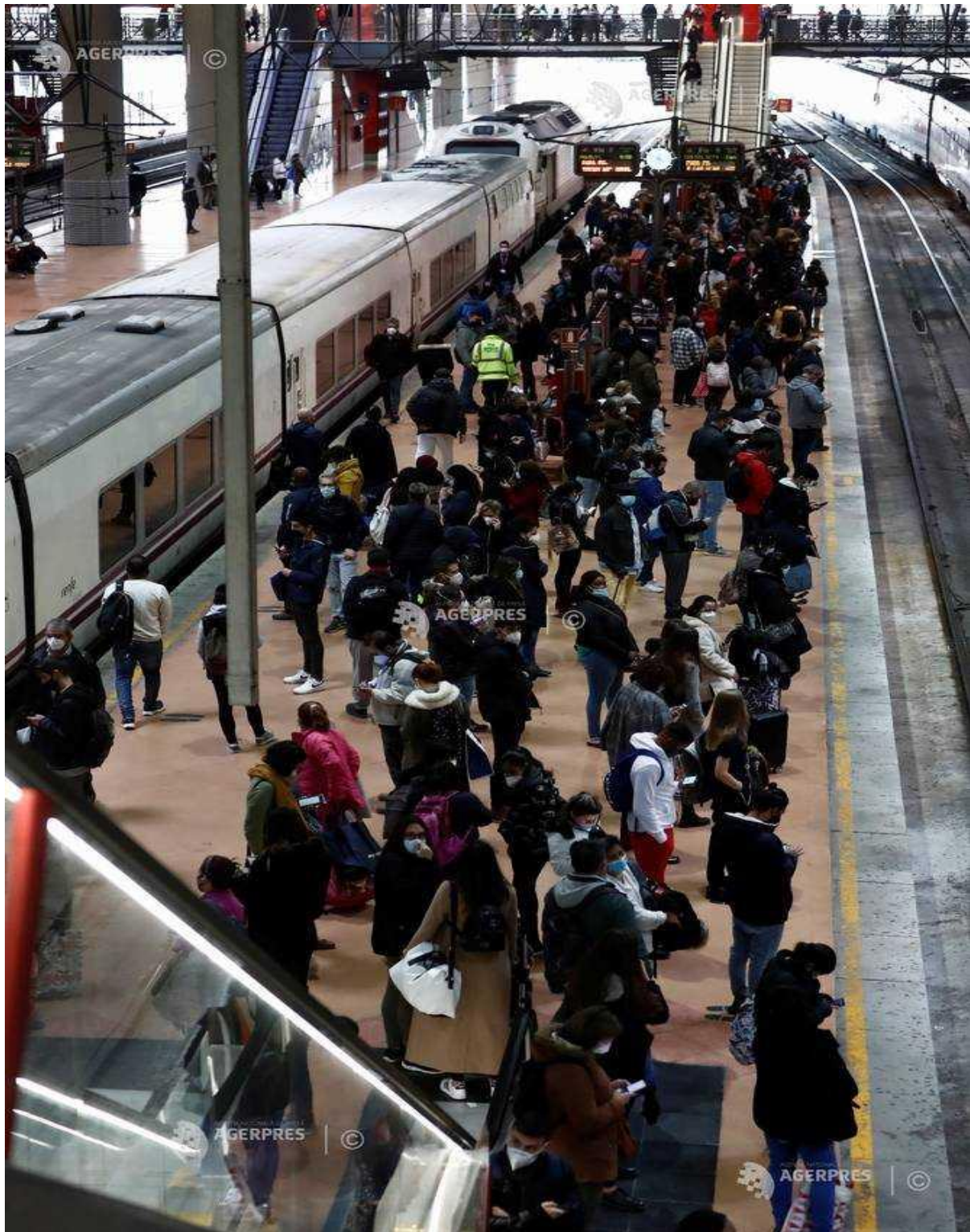

Foto: (c) Mariscal / EPA

Sursa: <https://www.agerpres.ro/>